

vilde faae Udsigt til ved en saadan Omlægning at vinde de nye Kredse, saa at begge Parter vilde staae sig derved, men framfor Alt vil det i høi Grad være i Kjøbstædernes Interesse. Denne Udsigt betages dem nu derved, at den nye Forsatning forandrer Forholdet fra 1:14,000 til 1:16,000 og saaledes udstyder Omlægningen til en langt fjernere Tid. Det er nu mærkeligt, at, forsaavidt man overhovedet kan fordele Ordspørerne i denne Sag for den ene eller anden Interesse, saa have de, der nærmest have ført Ordet for Kjøbstædernes Interesse, ikke havt Sands for at forandre denne Bestemmelse i Forsatningsudkastet, og det er mærkeligt, at i Kjøbstæderne, hvor det er lykkedes en virkelig stærkt breven Agitation at fremkalde en forunderlig Eenstemmighed angaaende dette Forsatningsspørgsmaal, har man ikke faaet Dinene op for hvilken betydelig Ulempe denne Bestemmelse indeholder for dem. Dette er et Særshyn, som imidlertid svarer til noget lignende; man undertiden træffer i Kjøbstæderne, nemlig, at den sidste Grund, som de anføre til deres Misfor nøielse med den demokratiske Retning, hvori Landet i nogle Aar er gaaet, er den, at Næringsloven er udfommen, og saa ville de paa ingen Maade lade sig beleere om, at denne Næringslov, som de kaste et saa stort Had paa, at de endog for dens Skyld oversføre dette Had paa Institutioner, der ikke have nogen Forbindelse dermed, nærmest styldes, ikke deres Modstandere, men dem, som de selv have valgt, hvilket forresten ikke skal siges disse Repræsentanter til Stäm, men tværtimod til Bre. Denne Forandring med Hensyn til Folkethinget er, som sagt, en væsentlig Forandring, der ikke er uden indgribende Betydning, men jeg tilstaaer, at Hovedforandringen ligger naturligtvis i Bestemmelserne om Landstinget. Jeg skal ikke gaae ind paa den Undersøgelse af Realiteten af disse Landstings-Bestemmelser, de ere karakteriserede saamange Gange, at de fleste ville være paa det Nene med Opfattelsen deraf, men jeg vil kun gjøre opmærksom paa, at den nye Forsatning gjør en Forandring, ikke alene med Hensyn til disse Bestemmelser's Realitet, men den gjør en ikke ubetydelig Forandring i hele Grundlovens Aand, idet den forandrer Grund-

lovens Stilling til Valgloven. Bestemmelserne om Landstingets Sammensætning ifølge Grundloven af 5te Juni 1849 være betydelige, de være perfectible, de være modtagelige for Forbedringer og Fuldkommengjørelse, ikke alene derved, at der var sat den betydelige Bestemmelse, at ved simpel Lov kunde Valgretten overføres til communale Raad, men endnu mere derved, at hele Detaillen angaaende Valgene var forbeholdt Valgloven. Naar der ikke laa dem, der havde Noget mod Grundloven af 5te Juni 1849, Andet paa Hjerte, end at de vilde bringe Mindretallet i Befolkningen til en større Ret, saa havde man dertil Midler nok, uden at man behøvede at foretage denne store Forsatningsforandring; man kunde ved simpel Lov gjøre Forandring i Valgfredsene, man kunde gjøre Forandringer i Valgmaaden, hvorved lignende Virkninger opnaaedes som ved Forholdstalsvalg osv. Ganske anderledes stiller Sagen sig efter det foreliggende Udkast; thi der ere Bestemmelserne om Landstinget forstenede i Grundlovsform, de kunne ikke roffes uden ved en Grundlovsforandring; men dette viser jo den Mistillid, hvormed selv de, der have bragt dem til Verden, betragte dem, idet de ikke have stølet saa meget paa Bestemmelsernes egen Godhed, at de have turdet forbeholde Noget af dem til Valgloven, men have villet gjøre det Altsammen stereotyp fast ved Grundloven. Dette er en meget væsentlig Forandring i hele Grundlovens Aand; thi der er som jeg paa et tidligere Stadium af denne Sag har tilladt mig at sige — meget væsentlige Bestemmelser om Folkethingets Sammensætning, hvis Forandring er forbeholdt og kan skee ved simpel Lov; men med Hensyn til den nye Landsting er Alt slaaet fast ved Grundlov. Det, at sætte et Værn op for den nye Stædning, som ikke kommer det folkevalgte Kammer til gode, er at opstille en Ullighed, der værner bedre mod det tilbagestridende Element, som man bringer ind i Forsatningen, end mod det demokratiske Element, som er levnet tilbage fra Grundloven af 5te Juni 1849. Enhver af disse Forandringer vilde allerede være tilstrækkelig til at fremkalde alvorlig Betænkelighed ved at gaae ind derpaa, naar man ikke havde hørt andre end de i høieste Maade tarvelige Grunde,